

TÓM TẮT ĐỀ ÁN
Sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã
giai đoạn 2023 – 2025 huyện Lộc Bình

Căn cứ Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 24/12/2018 của Bộ Chính trị về việc sắp xếp các ĐVHC cấp huyện và cấp xã; Kết luận số 48-KL/TW, ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị về việc tiếp tục thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 ngày 12/7/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2030; Nghị quyết số 117/NQ-CP ngày 30/7/2023 của Chính phủ ban hành Kế hoạch thực hiện sắp xếp ĐVHC cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025; Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về tiêu chuẩn của đơn vị hành chính và phân loại đơn vị hành chính; Nghị quyết số 27/2022/UBTVQH15 ngày 21/9/2022 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13 ngày 25/5/2016; Nghị định số 54/2018/NĐ-CP ngày 16/4/2018 của Chính phủ hướng dẫn việc lấy ý kiến cử tri về thành lập, giải thể, nhập, chia, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính; Nghị định số 66/2023/NĐ-CP ngày 24/8/2023 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 54/2018/NĐ-CP ngày 16/4/2018; Kế hoạch số 177/KH-UBND ngày 28/8/2023 của UBND tỉnh Lạng Sơn về triển khai sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn giai đoạn 2023-2030. UBND huyện Lộc Bình tóm tắt Đề án sắp xếp đơn vị hành chính (ĐVHC) cấp xã giai đoạn 2023 - 2025 của huyện Lộc Bình như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

Lộc Bình là một huyện miền núi, biên giới của tỉnh Lạng Sơn, có tổng diện tích tự nhiên là 986,43 km². Huyện nằm về phía Đông Nam tỉnh Lạng Sơn, cách thành phố Lạng Sơn 23 km theo đường Quốc lộ 4B từ Lạng Sơn đi Quảng Ninh. Huyện có chiều dài biên giới tiếp giáp với Trung Quốc là 28,89 km và có vị trí tiếp giáp như sau: Phía Bắc giáp huyện Cao Lộc và nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa; phía Đông giáp huyện Đình Lập; phía Tây giáp huyện Chi Lăng; phía Nam giáp huyện Đình Lập và tỉnh Bắc Giang. Huyện Lộc Bình có đường Quốc lộ 4B đi qua với chiều dài 27,5km, nối Lạng Sơn với Quảng Ninh; các tuyến đường tỉnh trên địa bàn huyện gồm 05 tuyến với tổng chiều dài trên 115 km, trong đó có tuyến đường tỉnh ĐT.236 (Lộc Bình - Chi Ma) dài 15 km nối liền trung tâm hành chính của huyện với cửa khẩu Chi Ma. Hệ hống đường Quốc lộ, đường tỉnh, đường huyện và đường xã trên địa bàn huyện đến nay đã tương đối hoàn chỉnh, tạo điều kiện cho lưu thông, sản xuất và tiêu thụ hàng hóa cho Nhân dân trên địa bàn huyện và các vùng lân cận.

Dân số của huyện Lộc Bình là 93.228 người, có 06 dân tộc chủ yếu là Tày, Nùng, Kinh, Dao, Hoa, Sán Chỉ; trong đó dân tộc Tày chiếm 57,46%, dân tộc Nùng chiếm 27,41%; dân tộc Kinh chiếm 6,62%, dân tộc Dao chiếm 4,59%, dân tộc Sán Chỉ chiếm 3,3%, dân tộc Hoa chiếm 0,5%, còn lại các dân tộc khác chiếm 0,12% dân số toàn huyện. Huyện Lộc Bình có 21 ĐVHC gồm 02 thị trấn (Lộc Bình, Na Dương) và 19 xã (Ái Quốc, Đồng Bục, Đông Quan, Hữu Khánh, Hữu Lân, Khánh Xuân, Khuất Xá, Lợi Bắc, Mẫu Sơn, Minh Hiệp, Nam Quan, Sần Viên, Tam Gia, Tĩnh Bắc, Thống Nhất, Tú Đoạn, Tú Mịch, Xuân Dương, Yên Khoái) với 201 thôn, khu phố.

Căn cứ chủ trương tại Kết luận số 48-KL/TW, ngày 30/01/2023 của Bộ Chính trị, huyện Lộc Bình không có ĐVHC thuộc diện bắt buộc phải sắp xếp. Tuy nhiên, một số ĐVHC cấp xã trên địa bàn huyện có quy mô diện tích và dân số chưa đạt tiêu chuẩn theo quy định; một số xã có số thôn ít, không tương xứng với bộ máy quản lý hành chính của một xã.

Xuất phát từ đặc điểm điều kiện tự nhiên, hiện trạng cơ sở hạ tầng và thực trạng các ĐVHC trên địa bàn huyện, việc tiếp tục sắp xếp ĐVHC cấp xã trên địa bàn huyện Lộc Bình để phù hợp với định hướng giảm ĐVHC cấp xã, tinh gọn tổ chức bộ máy, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động quản lý, điều hành của hệ thống chính trị, tạo điều kiện tập trung huy động nguồn lực, tạo lợi thế, thuận lợi trong quy hoạch, xây dựng thiết chế văn hóa, phát triển kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội trên địa bàn là hết sức cần thiết trong giai đoạn 2023-2025.

II. MỤC ĐÍCH SẮP XẾP ĐVHC CẤP XÃ

Sắp xếp ĐVHC cấp xã nhằm tổ chức hợp lý ĐVHC phù hợp với thực tiễn và xu thế phát triển của đất nước; bảo đảm hoàn thiện thể chế về ĐVHC, bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; góp phần phát huy mọi nguồn lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân; bảo đảm quốc phòng, an ninh; giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội. Phân đấu đến năm 2030 các ĐVHC cấp xã được sắp xếp cơ bản phù hợp chiến lược phát triển kinh tế - xã hội; đáp ứng yêu cầu xây dựng nước ta trở thành một nước công nghiệp hiện đại, theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

III. NỘI DUNG SẮP XẾP, TÊN GỌI, TIÊU CHUẨN ĐVHC CẤP XÃ HÌNH THÀNH SAU SẮP XẾP

1. Nội dung sắp xếp

Thực hiện nhập toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của xã Tĩnh Bắc (có diện tích tự nhiên là 48,79km², đạt 97,58% so với tiêu chuẩn; quy mô dân số là 1.752 người, đạt 175,2 % so với tiêu chuẩn) vào xã Tam Gia (có diện tích tự nhiên là 48,77km², đạt 97,54% so với tiêu chuẩn; quy mô dân số là 2.079 người, đạt

207,9% so với tiêu chuẩn) thành 01 ĐVHC cấp xã mới. Tên của ĐVHC cấp xã mới hình thành dự kiến là xã Tam Gia.

2. Cơ sở và lý do của việc sắp xếp

Năm 2021, xã Tĩnh Bắc đã thực hiện giải thể 05 thôn do Nhà nước thu hồi đất để giải phóng mặt bằng Dự án Hồ chứa nước Bản Lải, các hộ gia đình tại các thôn đã chuyển sang sinh sống tại các thôn khác thuộc các xã lân cận và các địa phương khác. Trong năm 2023, xã Tĩnh Bắc tiếp tục thực hiện sắp xếp các thôn, giảm từ 05 thôn xuống còn 03 thôn. Diện tích tự nhiên của xã Tĩnh Bắc là 48,79km², đạt 97,58% so với tiêu chuẩn, nhưng một phần (gần 6,5 km²) là diện tích mặt nước thuộc Hồ chứa nước Bản Lải. Diện tích tự nhiên của xã Tam Gia là 48,77km², chưa đạt 100% tiêu chuẩn diện tích theo quy định, hiện xã Tam Gia có 09 thôn, trong đó có 07 thôn chưa đảm bảo 50% quy mô số hộ gia đình.

Việc thực hiện sắp xếp sáp nhập nguyên trạng xã Tĩnh Bắc vào xã Tam Gia nhằm đảm bảo thuận tiện cho việc quản lý nhà nước, giảm bớt số lượng cơ quan chính quyền và các tổ chức chính trị - xã hội ở địa phương, tạo điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

3. Điều kiện, tiêu chuẩn thành lập ĐVHC cấp xã mới

3.1. Điều kiện thành lập ĐVHC cấp xã mới

Việc nhập xã Tĩnh Bắc vào xã Tam Gia để thành lập xã mới đảm bảo đạt đủ 05/05 điều kiện quy định tại khoản 2, Điều 128 Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2019) và Nghị quyết số 35/2023/UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, cụ thể là:

- Phù hợp với quy hoạch tỉnh, quy hoạch nông thôn, quy hoạch đô thị hoặc các quy hoạch khác có liên quan (*Quy hoạch tỉnh Lạng Sơn thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 đã có nội dung sắp xếp xã Tĩnh Bắc và xã Tam Gia, hiện đang trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt*);

- Bảo đảm lợi ích chung của quốc gia, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước của chính quyền địa phương các cấp; phát huy tiềm năng, lợi thế nhằm thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và của từng địa phương;

- Bảo đảm yêu cầu về quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội;

- Bảo đảm đoàn kết dân tộc, phù hợp với các yếu tố lịch sử, truyền thống, văn hóa của địa phương; tạo sự thuận tiện cho Nhân dân;

- Việc thành lập, nhập, chia, điều chỉnh địa giới đơn vị hành chính phải căn cứ vào tiêu chuẩn của các đơn vị hành chính, phù hợp với đặc điểm nông thôn, đô thị, hải đảo.

3.2. Tiêu chuẩn của xã Tam Gia sau sắp xếp

a) Tiêu chuẩn về quy mô dân số:

- Theo quy định, tiêu chuẩn quy mô dân số đối với xã miền núi, vùng cao từ 5.000 người trở lên. Đồng thời, xã có 30% dân số là người dân tộc thiểu số ở miền núi, vùng cao hoặc có đường biên giới quốc gia thì mức tối thiểu của tiêu chuẩn quy mô dân số bằng 50% mức quy định đối với xã tương ứng; cứ thêm 10% dân số là người dân tộc thiểu số thì được giảm thêm 5% (nhưng tối thiểu phải đạt mức 20% đối với xã tương ứng).

- Tổng dân số của cả 02 xã Tam Gia và Tĩnh Bắc tính đến thời điểm 31/12/2022 tổng số là 3.831 người, trong đó số người dân tộc thiểu số 3.807 người, chiếm 99,37%; cả 02 xã đều là xã vùng cao.

Quy mô dân số của xã Tam Gia sau khi sắp xếp đạt 383,1% so với tiêu chuẩn quy định.

Đánh giá: Đạt.

b) Tiêu chuẩn về diện tích tự nhiên:

- Tiêu chuẩn diện tích tự nhiên đối với xã miền núi, vùng cao là từ 50 km² trở lên.

- Diện tích tự nhiên của xã Tam Gia sau khi sắp xếp là 97,56 km², đạt 195,12% so với tiêu chuẩn quy định.

Đánh giá: Đạt.

IV. KẾT LUẬN

Từ năm 1945 đến nay, số lượng ĐVHC cấp xã của huyện Lộc Bình có sự biến động do việc chia, tách được thực hiện trên cơ sở điều chỉnh một phần diện tích tự nhiên và quy mô dân số của các ĐVHC cấp xã lân cận; một số ĐVHC được sáp nhập nguyên trạng từ các ĐVHC xã cũ. Các ĐVHC cấp xã mới hình thành sau sáp nhập đã hoạt động ổn định, hiệu quả. Điều kiện về cơ sở hạ tầng từng bước được đầu tư hoàn thiện, các hoạt động chỉ đạo, điều hành và cung cấp dịch vụ công của chính quyền đã từng bước được ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong thực hiện. Cùng với quá trình phát triển kinh tế - xã hội và sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế, việc xây dựng công trình Hồ chứa nước Bản Lải đã giải thể một số thôn của xã Tĩnh Bắc. Do đó, việc triển khai sắp xếp sáp nhập xã Tam Gia và xã Tĩnh Bắc là phù hợp với chủ trương của Đảng và thực tiễn của địa phương.

Thông qua việc sắp xếp ĐVHC sẽ tạo sự thay đổi tích cực và tập trung được nguồn lực, phát huy tiềm năng phát triển của địa phương, phù hợp với yêu cầu đẩy mạnh cải cách hành chính, tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế, góp phần nâng cao đời sống của cán bộ, công chức, viên chức, nâng cao hiệu lực, hiệu quả của bộ máy hành chính; bảo đảm quốc phòng, an ninh; giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an

toàn xã hội. Sau sắp xếp, các ĐVHC cấp xã có thêm điều kiện thuận lợi để thực hiện tốt nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của địa phương./.
